

МЕТОДИКА за начина за разпределяне на разходите при определяне на цени за предоставяне на достъп до и съвместно ползване на физическа инфраструктура и право на преминаване по Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура

Приложение към Наредба № 34 от 24.10.2018 г. Издадена от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, обн., ДВ, бр. 92 от 6.11.2018 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. (1) С тази методика се определя начинът за разпределение на разходите при определяне на цени за услугите при предоставянето на достъп до и съвместно ползване по чл. 15 и правото на преминаване и право на специално ползване по чл. 17 от Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (ЗЕСМФИ).

(2) Тази методика не се прилага за предоставяне на права по чл. 17, ал. 1 от ЗЕСМФИ върху имоти – публична държавна или публична общинска собственост, които се предоставят безвъзмездно в полза на операторите на електронни съобщителни мрежи съгласно чл. 18, ал. 3 от закона.

(3) Мрежовите оператори, ако предлагат отстъпки или други отклонения от определянето на цени за отделни потребители или видове обекти, посочват в общите условия по чл. 15, ал. 2 от ЗЕСМФИ обстоятелствата, при които се предлагат такива отстъпки и отклонения, при спазването на целите и принципите по чл. 2 и 3 от ЗЕСМФИ.

Чл. 2. При разпределяне на разходите за дадената услуга се спазват следните принципи:

1. разходна обусловеност (причинно-следствена връзка между разходите и дейността) – разходите се разпределят по тези услуги, за осигуряването на които са направени;

2. прозрачност;

3. равнопоставеност;

4. пропорционалност;

5. липса на антиконкурентно крос-субсидиране.

Чл. 3. Предоставянето на достъп до и съвместно ползване на физическа инфраструктура на мрежови оператор се осъществява в съответствие с общите му условия по чл. 15, ал. 2 от ЗЕСМФИ и включва:

1. разполагане на съобщителни кабели или на елементи от електронни съобщителни мрежи в съществуваща подземна физическа инфраструктура;

2. разполагане на антени и/или елементи на електронни съобщителни мрежи върху сгради, на антенни мачти, кули;

3. разполагане на съобщителни кабели и/или елементи от електронни съобщителни мрежи на съществуваща стълбовна мрежа ниско напрежение на електроразпределителните предприятия;

4. разполагане на съобщителни кабели и/или елементи от електронни съобщителни мрежи на съществуваща стълбовна мрежа за външно изкуствено осветление;

5. разполагане на съоръжения в помещения на мрежов оператор, различен от мрежов оператор по смисъла на т. 3, буква "бб" от допълнителните разпоредби на ЗЕСМФИ;

6. разполагане на оборудване извън помещение, в обект на мрежов оператор;

7. монтаж и демонтаж на съоръженията по т. 1 – 6;

8. други дейности, свързани с предоставянето на достъп до и съвместно ползване на съществуваща физическа инфраструктура.

Чл. 4. (1) Цените за достъп до и съвместно ползване на физическа инфраструктура и механизмът за ценообразуване се посочват в общите условия по чл. 15, ал. 2 от ЗЕСМФИ в съответствие със закона и тази методика и могат да бъдат еднократни или периодични в зависимост от вида на предоставяните услуги.

(2) Мрежовите оператори определят:

1. цени за отделните еднократно предоставяни от тях услуги, например цени за съгласуване на проектите за разполагане по чл. 52, ал. 2 от ЗЕСМФИ, за оглед, действията за приключване на разполагането на мрежата по чл. 53 от ЗЕСМФИ, за осигуряване на достъп за разполагане, поддръжка и демонтаж на мрежата;

2. периодични цени за ползване на инфраструктурата.

(3) Цените за достъп до и съвместно ползване на физическа инфраструктура се определят въз основа на видовете разходи в съответствие с тази методика.

(4) Цените за еднократно предоставяните услуги се определят на база документално обоснования размер съгласно данъчното и счетоводното законодателство на разходите на мрежовия оператор за предоставянето на конкретната услуга.

(5) Цените за право на преминаване се определят въз основа на разходите за обезщетение в съответствие с чл. 12.

Раздел II

Обхват, определяне и разпределяне на разходите

Чл. 5. (1) Разходите за предоставяне на услугите за достъп до и съвместно ползване на физическа инфраструктура включват:

1. разходи за амортизация на активите, присъщи за остойността на услугата, пропорционално на използвания от получателя на достъпа капацитет, и

2. разходи, подпомагащи функционалното обезпечаване на услугата, без които е невъзможно предоставянето ѝ, като например разходи за поддръжка и експлоатация на съответните активи на физическа инфраструктура – разходи за материали, разходи за труд, разходи за допълнителни услуги, като охрана, транспортни разходи, административни, и

3. компонент, изчислен като произведение между сбора от балансовата стойност на активите, необходими за предоставянето на услугата, и среднопретеглената цена на капитала (WACC).

(2) Определянето на разходите по ал. 1, т. 2 се извършва на базата на документално обоснован размер на разходите на съответния мрежов оператор за последната приключила финансова година. За целите на изчислението на компонента по ал. 1, т. 3 се вземат балансовите стойности на активите към края на последната приключила финансова година.

(3) Среднопретеглената цена на капитала по ал. 1, т. 3 се определя въз основа на цената на дълговия капитал и цената на собствения капитал, отчитайки ефекта от данъчното облагане, съгласно приложимото законодателство. Мрежовите оператори могат да ползват определената за регулаторни цели стойност на среднопретеглената цена на капитала.

(4) Мрежовите оператори – държавни органи или общини вместо среднопретеглената цена на капитала по ал. 1, т. 3 включват положителната стойност на доходността на български държавни ценни книжа с падеж най-малко 10 години.

(5) Финансовата отчетност за целите на определянето на разходите по ал. 1 трябва да осигурява надеждна одитна следа между направения разход и предоставяната услуга и да позволява проследимост на дейността по отношение на тази услуга.

Чл. 6. (1) Разпределянето на разходите по чл. 5 се извършва по начин, даващ информация за разхода за единица от предоставяната услуга за всеки тип физическа инфраструктура или неин елемент, пропорционално на използвания капацитет за достъп (освен за услуги от административен характер).

(2) Приложимата единица за услуга по предоставяне на достъп до канална мрежа на мрежов оператор е за линеен метър.

Чл. 7. При липса на историческа цена (цена на придобиване) за конкретен актив, необходим за предоставянето на услугата поради независещи от мрежовия оператор

обстоятелства, историческата цена за актива се определя от мрежовия оператор при спазването на принципите по чл. 2 въз основа на обоснована и разумна експертна оценка, основана на общоприети методи на оценяване.

Чл. 8. За целите на дългосрочното предоставяне на достъп до и съвместно ползване на физическа инфраструктура мрежовите оператори могат да посочват в общите условия механизъм за индексация на цените, обоснован на индекса на потребителските цени.

Чл. 9. (1) При разпределяне на разходите по чл. 5 за целите на определяне на цена за предоставяне на услугата достъп до и съвместно ползване на подземна физическа инфраструктура могат да се вземат предвид разходни елементи, свързани със:

1. изтегляне на съобщителен кабел със или без защитна тръба в съществуваща канална мрежа; когато изтеглянето е в защитна тръба на мрежовия оператор, се взема предвид нейният диаметър;

2. допълнителни услуги за ползване на подземна физическа инфраструктура, заявени от ползвателя.

(2) Разходите за амортизация по чл. 5, ал. 1, т. 1 се определят по линеен метод, както следва:

1. на база 40 години полезен живот на актива канална мрежа на оператор на електронни съобщителни мрежи;

2. съгласно счетоводната политика на мрежовия оператор, приета в съответствие с приложимите счетоводни стандарти, но не повече от максималния им размер, определен съгласно Закона за корпоративно подоходно облагане – за всички активи извън посочените в т. 1.

(3) Мрежовите оператори могат да определят цени за допълнителни услуги за съобщителни обекти (шкафове, контейнери и помещения), ако в разходите за тези услуги не са включени разходите, определени в чл. 5.

Чл. 10. При разпределяне на разходите по чл. 5 за целите на определяне на цената за предоставяне на услугата достъп до и съвместно ползване на физическа инфраструктура, която не е подземна, в зависимост от заявлението на ползвателя на услугата могат да се вземат предвид следните разходи:

1. за съвместно ползване на стълбове, мачти, кули и антени, както и изградена физическа инфраструктура за електронни съобщителни мрежи за достъп до сгради и подстъпи до сгради;

2. за разполагане на допълнителни съоръжения на електронната съобщителна мрежа;

3. за осигуряване на охрана, като стойността на услугата се изчислява пропорционално по текущи цени на действащи към момента на предоставяне на услугата договори;

4. свързани със заявена техническа поддръжка и услуги, като посещение на място,

техническа помощ, осигуряване на достъп до елементи от физическата инфраструктура, външни услуги.

Чл. 11. (1) Мрежовите оператори, предоставящи достъп до и съвместно ползване на физическа инфраструктура, която не е създадена специално за разполагането на електронни съобщителни мрежи, отчитат само разходите за дейностите, отнасящи се до електронната съобщителна мрежа.

(2) Разходите за предоставяне на достъп до стълбовната мрежа ниско напрежение на електроразпределителните дружества, както и за външно осветление, включват разходите, свързани с обслужването на разположените кабели от операторите на електронни съобщителни мрежи и услуги.

(3) Разходите, които въз основа на наложени регулаторни задължения се възстановяват от тарифи/цени за крайните потребители, свързани с основната дейност на съответния мрежов оператор на инфраструктура по ал. 1 и не участват при определянето на цената.

(4) Приложимата единица за услуга предоставяне на достъп до стълбовната мрежа ниско напрежение на електроразпределителните дружества, както и за външно осветление, е за брой стълбове.

Чл. 12. (1) Определянето на еднократно обезщетение за право на преминаване се извършва чрез оценка на правото по общоприетите стандарти за оценяване от мрежовия оператор или от определен от него лицензиран оценител. Разходите за извършване на оценка от лицензиран оценител са за сметка на съответния оператор, на когото се предоставя достъпът.

(2) Обезщетението за специално ползване на пътища – частна собственост, се определя по реда на ал. 1, при спазването на изискванията на ЗЕСМФИ и тази методика.

(3) Обезщетението по ал. 1 и 2 се определя, като се вземат предвид:

1. конкретната зона или зони, в които се учредява правото на преминаване;
2. широчината на ивицата за изграждане на електронната съобщителна мрежа;
3. дължината на ивицата за урбанизирани и неурбанизирани територии.

(4) Стойността на обезщетението е сумата от обезщетенията за всеки отделен участък от трасето с различна данъчна стойност на земята, определен по следната формула:

$$ПС_{огр. пр.} = K.L.ДС,$$

където:

K е коефициент със стойност до 0,7 при учредено право на преминаване;

L – дължината на трасето на участък от него с една и съща данъчна оценка на земята;

ДС – стойността съгласно данъчната оценка за кв. м земя за съответния участък, в границите на който стойността на земята не се променя.

(5) При определянето на широчината на сервитутната ивица по ал. 3, т. 2 електронните съобщителни мрежи се третираат като линейни обекти с дължина L. Земята, върху която се простира правото на преминаване, съответства на дължина L на трасетата.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. По смисъла на тази методика "индекс на потребителските цени" е общ показател за измерване темповете на изменение на цените на потребителските стоки и услуги, включени в потребителската кошница на средното домакинство (публикуван от НСИ).